

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka Liberec, rozhodl soudkyně Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M., ve věci

žalobce:

■, narozen dne ■
státní příslušnost ■
bytem ■
zastoupen obecným zmocněncem ■
bytem ■

proti

žalovaný:

Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2018, č. j. OAM-752/ZA-ZA02-P06-PD1-2015,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 8. 2018, č. j. OAM-752/ZA-ZA02-P06-PD1-2015, se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Napadeným rozhodnutím Ministerstvo vnitra neprodloužilo dle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), žalobci doplňkovou ochranu s poukazem na pominutí důvodů, pro které mu byla udělena, když shledalo, že v případě jeho návratu do země původu mu již nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.
2. Žalobce na území České republiky pobýval na základě rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. OAM-752/ZA-ZA02-VL18-2015, které nabylo právní moci dne 28. 4. 2016. Tímto rozhodnutím byla žalobci ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že k udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany bylo v rozhodnutí ze dne 12. 4. 2016 přistoupeno z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy, neboť žalobce přesáhl po vycestování z vlasti zákonem předvídanou dobu, na kterou měl vycestování povolené, a ze strany kubánských úřadů mu tak hrozily problémy, které mohly dosáhnout až jeho zadržení a mučení či nelidského a ponižujícího zacházení s jeho osobou. Žalovaný konstatoval, že v mezidobí došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace v zemi státní příslušnosti žalobce ve vztahu k žalobcem prezentovaným potížím, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí. Žalovaný odkázal na informaci MZV ČR ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP, dle níž došlo k novelizaci migračního zákona Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1975 dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012 a touto novelou došlo k výrazné změně kubánské migrační politiky. Nová právní úprava rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat do zahraničí, k nedodržování příslušných ustanovení migračního zákona či jeho svévolnému výkladu dochází pouze v ojedinělých případech, které se týkají opozičních aktivistů, počet takových případů ovšem není příliš vysoký. Z aktuálních informací o situaci na Kubě dle žalovaného vyplývá, že kubánští občané vracející se do vlasti již automaticky nečelí závažným problémům a nebezpečí vážné újmy. Pokud jde o zdravotní stav žalobce, který trpí roztroušenou sklerózou, na kterou užívá léky, žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení nevyplývalo, že by tato nemoc žalobce jakkoliv omezovala v jeho každodenních aktivitách či možnosti zaměstnání, nebo že by mu nebylo již během života na Kubě poskytnuto potřebné léčení. Žalobce správnímu orgánu také v této souvislosti nepředložil žádnou lékařskou zprávu, která by závažnost jeho nemoci potvrzovala a neuvedl tuto skutečnost ani mezi důvody podané žádosti o prodloužení doplňkové ochrany v České republice. Tvrzení žalobce, že by s ohledem na předchozí problémy a varování mohl být okamžitě po návratu do vlasti zadržen, žalovaný považoval za ničím neodůvodněnou subjektivní spekulaci žalobce. Zdůraznil, že žalobce nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo organizaci a nikdy se, i přes nesouhlas s vládním režimem, neúčastnil protivládních akcí. Žalovaný doplnil, že tyto skutečnosti posuzoval již v rámci původního řízení ve věci žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 22. 9. 2015 a v následném rozhodnutí ze dne 12. 4. 2016. Žalovaný zopakoval, že doplňková ochrana byla žalobci udělena výhradně ve vztahu k tehdejším migračním předpisům Kuby, které

nevylučovaly ohrožení žalobce nebezpečím vážné újmy v případě jeho opožděného návratu do vlasti.

II. Žaloba

4. Žalobce v žalobě především namítal, že žalovaný při popisování situace na Kubě vycházel z informací, které jsou nejednoznačné a nevylučují postih žalobce při jeho návratu do vlasti.

Dle žalobce jsou na Kubě stále potlačována lidská práva a žalobci a jeho manželce po návratu

do vlasti nadále hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobce současně konstatoval, že předmětem činnosti zastupitelského úřadu na Kubě není sledování lidských práv, zastupitelský úřad vychází z oficiálních zdrojů, tj. zdrojů ovlivněných komunistickým režimem Kuby. Opírat důvody pro neprodloužení doplňkové ochrany o zprávy zastupitelského úřadu je tak dle žalobce nesprávné. Zamítnutí prodloužení doplňkové ochrany je odůvodněno změnou migrační politiky, která má zaručovat beztrestný návrat občanům vracejícím se z emigrace. Hlavním důvodem poskytnutí doplňkové ochrany žalobci v roce 2016 ale nebyl strach z pronásledování, protože se žalobce a jeho manželka nevrátili do zákonem určené doby, ale strach z represí a režimu, který na Kubě panuje. V tomto ohledu se situace nezměnila. Důvodem udělení doplňkové ochrany bylo zejména to, že byl žalobce před svým odjezdem křivě obviněn z vylepování plakátů s protirežimní tematikou, byl vyslýchán a bylo mu vyhrožováno, že pokud se objeví další podobné plakáty, bude trestně stíhán. Žalobce opustil vlast ze strachu

o sebe i svou manželku. Žalobce se obává, že v případě návratu na Kubu by se situace mohla opakovat, nebo být ještě horší, protože před jeho odchodem z vlasti se represe stupňovaly. Pokud byla důvodem pro poskytnutí doplňkové ochrany politicko-sociální situace žalobce a jeho strach ze stupňujících se represí, pak údajná změna migrační politiky a možnost beztrestného návratu emigrantů nemůže být důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Žalobce dále uvedl, že má v České republice dceru, zetě a tři vnoučata, se kterými žije ve společné domácnosti, nedaleko pak sestru a bratra. Žalobce má diagnostikovanou roztroušenou sklerózu a přiznán II. stupeň invalidity, jeho aktuální zdravotní

stav

nedovoluje,

aby byl vystavován větší fyzické zátěži, teplu a stresu. Přes své zdravotní omezení nalezl žalobce v České republice díky pomoci dcery a zetě pracovní uplatnění, je zaměstnán v chráněné dílně Filipa v Jablonci nad Nisou. Pracovní uplatnění a s tím související sociální život má pozitivní vliv na psychiku žalobce a výrazně ovlivňuje průběh jeho nemoci. Při návratu na Kubu by byl žalobce vystaven stresu a existenčním obavám, což by mohlo vést k významnému zhoršení jeho zdravotního stavu. Žalobce navíc potřebuje pro potlačení příznaků nemoci léky, které není možné na Kubě zajistit. Žalobce uzavřel, že jemu i jeho manželce nadále hrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14 odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu a je proto třeba mu doplňkovou ochranu prodloužit.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě trval na správnosti napadeného rozhodnutí. Odkázal

na obsah správního spisu a konstatoval, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné doklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Informace MZV ČR žalovaný označil za objektivní a nezávislé a zdůraznil, že vycházel i z dalších informačních zdrojů. Žalobce měl možnost se s těmito podklady dne 7. 8. 2018 seznámit, žádné námitky vůči shromážděným podkladům neměl a použití dalších informačních zdrojů nenavrhoval. Žalovaný konstatoval, že se v napadeném rozhodnutí zabýval zejména objektivními možnostmi občanů Kubánské republiky opouštět zemi původu a vracet se tam, neboť v této souvislosti byla žalobci doplňková ochrana na území České republiky udělena. Z informací o zemi původu vyplývá, že v drtivé většině případů kubánské úřady nesledují osoby, které se vrací po dlouhodobějším pobytu v zahraničí zpět. V případě, že neporušily ustanovení migračního zákona, nejsou těmto osobám ukládány omezení či sankce a ve většině případů nemá jejich dlouhodobý pobyt v zahraničí negativní následky na jejich další život na Kubě. Navrátilci nemají s integrací zásadní problém a nemají zpravidla ani omezen přístup k sociálnímu a zdravotnímu systému či na trh práce. Dle žalovaného došlo od udělení doplňkové ochrany v roce 2016 na Kubě k podstatným a trvalým změnám v možnosti vycestování a návratu kubánských občanů do země původu a tito již automaticky nečelí závažným problémům dosahujícím intenzity ohrožení vážnou újmou dle § 14a zákona o azylu. Žalobce je dosud práce schopný, na Kubě žije podstatná část jeho rodiny, s níž je žalobce v pravidelném kontaktu, a v případě návratu na Kubu by mu rodina mohla pomoci. Současný zdravotní stav žalobce nelze označit za vážný. Nesouhlas žalobce s vládnoucím režimem byl posuzován již v předchozí žádosti, ale žádná z forem mezinárodní ochrany mu v této souvislosti udělena nebyla. Žalovaný navrhoval, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Posouzení soudem

6. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo.
7. K otázce odnětí doplňkové ochrany Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011 - 57, uvedl, že tento postup je možný „*jen a pouze tehdy, došlo-li ke kvalifikované změně, resp. úplnému zániku, těch okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany.*“ Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dále dospěl k závěru, že: „*Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru, že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.*“ Srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2010,

č. j. 3 Azs 8/2010 - 79, či ze dne 21. 5. 2018, č. j. 7 Azs 74/2018 - 48. Od uvedené judikatury neshledal krajský soud důvod se odchýlit.

8. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 12. 4. 2016, č. j. OAM-752/ZA-ZA02-VL18-2015, jímž byla žalobci ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, žalovaný uvedl: *„Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a to z důvodu, že má strach z režimu na Kubě. Byl lidmi z CDR obviňován z vylepování nápisů, proti režimu, přesto že toto neučinil. Následně mu bylo policií vyhrožováno, že v případě objevení se dalších nápisů bude stíhán a uvězněn. V případě návrtu na Kubu se tedy obává možného stíhání a uvěznění. V případě návratu výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany do vlasti nelze tedy vyloučit jeho přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy. Výše citované aktuální informace o situaci na Kubě jednoznačně vypovídají, že v této zemi je situace natolik neuspokojivá, že nevylučuje možnou persekuci ze strany státních orgánů nebo k nespravedlivému zadržování. Po zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů dospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že by výše jmenovanému žadateli o mezinárodní ochranu v případě návratu do vlasti mohlo hrozit přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.“*
9. Z výše uvedeného dle krajského soudu rozhodně nelze dovodit, že žalobci byla udělena doplňková ochrana na území České republiky v souvislosti s objektivními možnostmi občanů Kubánské republiky opouštět zemi původu a vracet se tam. Tvrzení žalovaného, že doplňková ochrana byla žalobci udělena výhradně ve vztahu k tehdejším migračním předpisům Kuby, které nevylučovaly ohrožení žalobce nebezpečím vážné újmy v případě jeho opožděného návratu do vlasti, tak nemá oporu ve správním spise.
10. I kdyby tomu tak ale bylo, nemohl by žalovaný žalobci doplňkovou ochranu nyní odejmout s odůvodněním, že v mezidobí došlo ke změně kubánské migrační politiky a odkazem na novelizaci migračního zákona Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1975 dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012. O novele migračního zákona, která vstoupila v platnost v lednu roku 2013, se totiž zmiňovalo již předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. OAM-752/ZA-ZA02-VL18-2015, jímž byla žalobci doplňková ochrana udělena.
11. Z uvedených důvodů shledal soud žalobu důvodnou. Za nedůvodnou naopak považoval žalobcovu námitku, že zprávy zastupitelského úřadu nelze považovat za objektivní a nelze z nich při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu vycházet. Získávání zpráv o zemi původu mimo jiné prostřednictvím zpráv zastupitelského úřadu je běžnou a respektovanou praxí. Vždy je samozřejmě potřeba ověřit získané informace z více zdrojů. K otázce, jaké informace o zemi původu lze v řízení o udělení mezinárodní ochrany použít, se v minulosti opakovaně také již vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Z jeho judikatury vyplývá, že „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být

v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. Kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)“, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS.

V. Závěr a náklady řízení

12. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení dle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
13. Soud zrušil napadené rozhodnutí bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.
14. Žalobce byl ve věci úspěšný, měl by proto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce však náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 1. dubna 2019

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.

soudkyně